

OPPDRETFRIE FJORDER SIKRER VILLAKSEN

Siden 1989 har det eksistert midlertidige sikringssoner for laks (MSL) langs hele norskekysten. I 1996 ble ordningen evaluert, og en av konklusjonene var at store, oppdrettsfrie områder, og områder med få anlegg slik som Trondheimsfjorden og Øst-Finnmark så ut til å ha en effekt i forhold til å redusere innslag av rømt laks i vassdragene og begrense påslag av lakselus. Villaksutvalget fremmet i 1999 et forslag om å etablere nasjonale laksefjorder som erstatning for de midlertidige soneene med oppdrettsrestriksjoner.

Sommeren 2001 la Regjeringen frem et forslag til oppfølging av forslaget om nasjonale laksefjorder. Forslaget frigir uten forutgående evaluering 40 prosent av områdene som i dag omfattes av MSL til intensivt lakseoppdrett midt i villaksens utvandringsveier. Forslaget er fjernet fra villaksutvalgets anbefalinger.

DETTE ER IKKE EN PRIORITERING AV VILLAKSEN

- ✓ Vi krever at det etableres ni nasjonale laksefjorder i tråd med Villaksutvalgets opprinnelige forslag hvor all oppdrett av laksefisk forbyes.
- ✓ Vi krever at ordningen med midlertidige sikrings- og tiltakszoner opprettholdes i tråd med "føre var" prinsippet .

NORGES
NATURVERNFORBUND

NORGES BONDELAG

LAKSELUS DREPER

"Lakseoppdrett kan i dag ikke vurderes som bærekraftig fordi den antatte spredningen av lakselus fra oppdrettslaks til villaks vurderes som så høy at den representerer en utryddingstrussel for utvandrende smolt fra for eksempel Sognefjorden"

Havforskningsinstituttet, juli 2001

FAKTA OM LAKSELUS

Lakselus er en parasitt som fester seg på laks, ørret og regnbueørret i saltvann. Lusa spiser av fiskens hud, men er ikke skadelig i små mengder. Fordi lusa er avhengig av laksefisk for å reprodusere, vil det normalt ikke være lus i norske fjorder om vinteren. Men det store antallet oppdrettsanlegg har endret denne naturlige balansen, og i dag er det millioner av oppdrettslaks i og utenfor fjordene hele året. Direktoratet for naturforvaltning og Statens dyrehelsetilsyn karakteriserer derfor i dag lakselus som en av de største truslene mot den unike norske villaksen. En voksende oppdrettsnæring uten vesentlige forbedringer betyr et voksende problem med lakselus.

Sommeren 2001 fant Havforskningsinstituttet i gjennomsnitt 81 lus per smolt de undersøkte. De sluttet derfor at: ***"Dette store påslaget av lus på utvandrende laks har med overveiende sannsynlighet ført til at det meste av årets smolt av laks fra Sognefjorden allerede er død."***

Statens dyrehelsetilsyn uttalte høsten 2001:

"Selv om forekomsten av lakselus i en del områder er betydelig redusert i løpet av de siste årene, representerer lakselusa fremdeles en reell og alvorlig trussel overfor våre ville bestander av laks og sjørret i enkelte områder. Dette gjelder særlig Vestlandet hvor belastningen på villaks og sjørret er så stor at det må reises tvil om oppdrettsnæringen drives på en bærekraftig måte."

NORGE HAR PLESS TIL BÅDE VILLAKS OG OPPDRETT AV LAKSEFISK

Flere steder langs kysten er det påvist at lakselusa er blitt resistent mot de vanligste avlusingsmidlene. Kravene til når og hvordan det skal avluses varierer, og det er et problem at slakteklar fisk kan stå i anlegget flere uker uten at det kreves avlusing.

Myndigheter og næring må ta ansvar slik at følgende strakstiltak iverksettes:

- ✓ Hensynet til villaksen må være et viktigere kriterium for å få oppdrettskonsesjon slik at man unngår lokaliteter hvor det vil oppstå store luseproblemer.
- ✓ Bruken av avlusningsmidler må varieres for å motvirke fare for resistens.
- ✓ Alle anlegg i et område må avluse samtidig, og dette må gjøres før smolten vandrer ut fra nærliggende vassdrag.

